

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Miljöprövningsdelegationen

Beslut
2021-05-21

Diarienummer
551-56771-2020
Dossienummer
1494-1155

Sida
1(20)

Fröslunda Lantbruk AB
olof@froslunda.se

Ändringstillstånd till djurhållning på fastigheten Fröslunda 1:2 i Lidköpings kommun

Verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen (2013:251): 1.10-i (B)

Miljöprövningsdelegationens beslut

Ändringstillstånd

Miljöprövningsdelegationen ger ändringstillstånd enligt 16 kap. 2 a § miljöbalken för verksamheten enligt tillståndet givet den 29 januari 2014 (dnr 551-36416-2012) till befintlig äggproduktion och nyetablering av unghönsproduktion samt hästhållning på fastigheterna Fröslunda 1:2 och Teglunda 1:1 i Lidköpings kommun.

Ändringstillståndet innebär att djurhållningen med värphöns utökas till högst 50 000 platser på fastigheten Fröslunda 1:2, se bilagan.

Tillstånd till unghönsproduktion samt hästhållning på fastigheterna Fröslunda 1:2 och Teglunda 1:1 upphör.

Villkor för den ändrade verksamheten

Nya villkor

Energihushållning

27. Verksamhetsutövaren ska fortlöpande och systematiskt arbeta med energieffektivisering av verksamheten med fokus på minskad energiförbrukning och användning av fossila bränslen. Som stöd för detta arbete ska en åtgärdsplan finnas och följas. Planen ska ges in till tillsynsmyndigheten senast ett år efter att tillståndet har tagits i anspråk eller den senare tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer. Planen ska uppdateras minst vart femte år om inte tillsynsmyndigheten bestämmer annat.

Rätt för tillsynsmyndigheten att besluta om ytterligare villkor

Miljöprövningsdelegationen överlåter åt tillsynsmyndigheten att besluta om ytterligare villkor enligt följande. Detta görs med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken.

D1. Besluta om ytterligare villkor avseende energihushållningsåtgärder i samband med åtgärdsplanen.

Ändrade villkor

Villkor 3 om utsläpp av ammoniak i grundtillståndet från den 29 januari 2014 upphävs.

Villkor 5 och 7 i grundtillståndet ändras på följande sätt (ändring överstruken). Detta görs med stöd av 24 kap. 8 § miljöbalken.

5. Lagringsutrymmen för fast stallgödsel ska vara försedda med tak och väggar. ~~Det nya gödselhuset på fastigheten Teglund 1:1 ska vara uppfört innan första omgången med stallgödsel ska gödslas ut från det nya unghönsstallet.~~
7. Tvättvatten som uppkommer vid rengöring ska samlas upp i behållare med ~~tak och det ska finnas~~ möjlighet att lagra tvättvattnet i minst 10 månader. Spridning av tvättvatten ska ske i fält eller motsvarande.

När ändringstillståndet får tas i anspråk

Ändringstillståndet får tas i anspråk när beslutet har fått laga kraft.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när tillståndet tas i anspråk.

När den ändrade verksamheten ska ha satts igång (igångsättningstid)

Miljöprövningsdelegationen anger ingen tid inom vilken den ändrade verksamheten ska ha satts igång, eftersom verksamheten redan pågår.

Grundtillståndet gäller i övrigt

Grundtillståndet från den 29 januari 2014 gäller i de delar som inte omfattas av ändringstillståndet.

Delgivning sker genom kungörelse

Miljöprövningsdelegationen beslutar, med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen införs inom tio dagar i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningen Nya Lidköpings-Tidning.

Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsen och hos kommunkansliet i Lidköpings kommun. Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se.

Redogörelse för ärendet

Bakgrunden till ansökan

Fröslunda Lantbruk AB (sökanden) ansöker om ändringstillstånd för utökning av antalet värphönsplatser. Ansökan föranleds av att inredningen i stallarna byts ut vilket innebär att fler värphöns ryms inom befintliga stallbyggnader.

Gällande tillstånd

Miljöprövningsdelegationen gav den 29 januari 2014 (dnr 551-36416-2012) tillstånd till befintlig äggproduktion och nyetablering av unghönsproduktion samt hästhållning på fastigheterna Fröslunda 1:2 och Teglunda 1:1 i Lidköpings kommun. Mark- och miljödomstolen justerade villkor 3 (understruket) i dom den 7 juli 2014 (M 924-14). För verksamheten gäller följande villkor.

1. Verksamheten ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angivit i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet om inte annat framgår av nedanstående villkor.
2. Uppkommer problem med flugor eller lukt från verksamheten ska åtgärder omedelbart vidtas så att störningen upphör.
3. Utsläppen av ammoniak med ventilationsluften från värphönsstallarna får inte överstiga 60 gram per djurplats och år för burhöns respektive 135 gram per djurplats och år för frigående höns.

Utsläppen av ammoniak med ventilationsluften från unghönsstallet får inte överstiga 50 gram per djurplats och år för frigående unghöns.

Mätningar av hur mycket ammoniak som avgår från hönsstallarna ska ske regelbundet och minst tre gånger om året om inte tillsynsmyndigheten bestämmer annat. Det totala årsutsläppet av ammoniak ska beräknas utifrån uppmätta koncentrationer och fastställd luftomsättning i stallarna eller med annan likvärdig metod. En sammanställning av det totala årliga ammoniakutsläppet från anläggningen samt antalet värphöns/unghöns som hålls per år ska redovisas till tillsynsmyndigheten i den årliga miljörapporten.

4. Samtliga gödselvårdsanläggningar ska vara utformade så att risk för förorening av yt- och grundvatten inte föreligger. Planerade förändringar i gödselhanteringen ska i god tid anmälas till tillsynsmyndigheten.
5. Lagringsutrymmen för fast stallgödsel ska vara försedda med tak och väggar. Det nya gödselhuset på fastigheten Teglunda 1:1 ska vara uppfört innan första omgången med stallgödsel ska gödslas ut från det nya unghönsstallet.
6. Mellanlagring av gödsel i fält, så kallad stuka, får inte ske. Vid omlastning av gödsel får den lagras i högst 2 dagar på det fält där gödsel skall spridas.
7. Tvättvatten som uppkommer vid rengöring ska samlas upp i behållare med tak och det ska finnas möjlighet att lagra tvättvattnet i minst 10 månader. Spridning av tvättvatten ska ske i fält eller motsvarande.
8. Transport av gödsel ska ske så att spill inte uppkommer.
9. Under tiden 1 augusti – 31 oktober får spridning av gödsel endast ske till etablerad vall och inför sådd av höstoljeväxter.

Under tiden 1 augusti- 15 september får även spridning ske inför sådd av höstspannmål.

Tillsynsmyndigheten kan dock medge spridning även till andra grödor om särskilda skäl föreligger.

10. Spridning av gödsel ska ske i sammanhängande perioder. Hänsyn ska tas till rådande och förväntade väderleksförhållanden så att minsta möjliga näringsförlust

och olägenhet för närboende uppstår. Spridning under lördagar, söndagar, helgdagar eller helgdagsaftnar ska så långt möjligt undvikas.

11. Gödsel ska noggrant och snarast nedbrukas dock senast under spridningsdagen såvida inte spridningen sker i växande gröda.
12. Spridning av gödsel får inte ske närmare vattendrag eller vattenförande dike än 10 meter. Spridning av gödsel med exakt spridningsteknik (bandspridning eller myllning) får inte ske närmare än 6 meter från vattendraget.
13. Spridning av gödsel får inte ske närmare enstaka bostadshus eller vattentäkt än 75 meter utan innehavarens alternativt ansvarigas medgivande. Avståndet till vattentäkt får dock aldrig understiga 50 meter. Särskild försiktighet ska iakttas där markytan lutar mot en vattentäkt liksom i de fall där åkermarken regelmässigt översvämmas vid snösmältning eller riklig nederbörd.
14. Spridning av gödsel får inte ske närmare kyrkor än 200 meter. I de fall gödselspridning sker invid tät bebyggelse ska ett skyddsavstånd om 200 meter iakttas.
15. Bevuxna skyddszoner, minst 6 meter breda, ska anläggas på åkermark utmed vattendrag och öppna och vattenförande diken som är utmärkta på den topografiska kartan. Skyddszonerna ska vara ständigt gräsbevuxna och får brytas för ny insådd högst en gång vart femte år.
16. Om spridningsarealer bortfaller ska produktionen anpassas till den areal som kvarstår eller så ska nya arealer säkerställas via skriftliga nyttjanderätts- eller spridningsavtal.
17. Då annan än tillståndsinnehavaren utför spridningen åligger det tillståndshavaren att noga informera denna om ovan nämnda villkor för spridningen.
18. Tillståndsinnehavaren ska informera de parter där nyttjanderätts-/spridningsavtal eller motsvarande har ingåtts, om följande:
  - de villkor som gäller för lagring och spridning av stallgödsel enligt detta tillstånd,
  - att Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62, omtryckt SJVFS 2011:25, med senare ändringar) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring är tillämpliga,
  - aktuella analysresultat för stallgödsel.
19. Tillståndsinnehavaren ska kontinuerligt, dock minst en gång per år, rapportera till tillsynsmyndigheten vilka som har tagit emot och köpt gödsel. Vidare ska det framgå mängd och datum för leveranser samt hur stor areal som varit aktuell för gödselspridning.
20. Kemiska produkter och farligt avfall ska hanteras så att spill och läckage förhindras. Förvaring av kemiska produkter och farligt avfall ska ske på ogenomsläpplig yta som är försedd med invallning eller annan konstruktion till skydd mot utsläpp samt i övrigt utformad så att nederbörd inte samlas. Vid lagring i tankar eller behållare ska uppsamlingsvolymen inom respektive invallning minst motsvara den största behållarens volym plus 10 procent av övriga behållares volym. Tankar och cisterner ska vara för-sedda med skydd mot överfyllning.

21. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Programmet ska förutom att ge svar på hur kontroll ska ske av hur de villkor som fastställts i tillståndet uppfylls, även omfatta kontroll av påverkan på vattenrecipienten samt ange hur verksamheten i övrigt kontrolleras bland annat med avseende på mätmetod och mätfrekvens. Förslag till kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast 6 månader efter det att detta tillstånd har tagits i anspråk.
22. Fullständig markkartering ska göras vart tionde år med avseende på fosfor, kalium och pH. På områden som ligger i högsta fosforklass enligt gällande markkarteringskarta, ska stallgödselgivorna begränsas till rekommenderad fosforgiva för aktuell gröda.
23. Vart tredje år ska en växtnäringsbalans med avseende på fosfor och kväve upprättas för verksamheten med start verksamhetsåret 2014. Vaxtnäringsbalansen ska skickas till tillsynsmyndigheten i samband med den årliga miljörapporten.
24. Analyser av stallgödselns innehåll av fosfor och kväve ska ske minst en gång per år, för respektive stallgödselslag som hanteras. Analysresultaten ska rapporteras till tillsynsmyndigheten i samband med miljörapporten.
25. Spridning av stallgödsel ska ske enligt årligen upprättad gödslingsplan grundad på aktuell markkartering och gödselanalys.
26. Om djurhållningen upphör på fastigheten ska detta meddelas i god tid till tillsynsmyndigheten.

Sökandens samråd med myndigheter och enskilda

Sökanden har samrått med myndigheter och enskilda som kan antas bli särskilt berörda av den ändrade verksamheten för att undersöka om ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan (undersökningssamråd). Därefter har Länsstyrelsen beslutat att ändringen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Hur ansökan har handlagts

Ansökan kom in till Miljöprövningsdelegationen den 11 december 2020. Efter kompletteringar har ansökan kungjorts i ortstidningen Nya Lidköpings-Tidning samt remitterats till Länsstyrelsen och Miljö- och hälsa, Lidköpings kommun.

Yttranden har kommit in från Länsstyrelsen och Miljö- och hälsa, Lidköpings kommun. Sökanden har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Hur verksamheten klassificeras

Verksamheten klassificeras enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) med verksamhetskod

- 1.10-i (B) Anläggning för djurhållning med mer än 40 000 platser för fjäderfän.

Verksamheten omfattas av industriutsläppsförordningen (2013:250).

Vad ansökan avser

Sökanden ansöker om ändringstillstånd till att övergå från burhönssystem till system för frigående höns. Efter byte av system så går man från 44 000 platser till 50 000 platser för värphöns i befintliga byggnader. Inga andra förändringar eller om- eller tillbyggnader kommer att ske på verksamhetsområdet.

Yrkande

Sökanden yrkar att:

- tillstånd lämnas för utökning av befintlig äggproduktion till att omfatta 50 000 platser för värphöns,
- antalet unghönsplatser på 25 000 ska strykas,
- villkor 3 i gällande beslut ska utgå. Sedan Miljöprövningsdelegationens beslut har BAT-slutsatser med bindande gränsvärden för utsläpp av ammoniak till luft från värphönsstall införts i svensk lagstiftning.
- andra meningen i villkor 5 ska strykas,
- kravet på tak för behållaren av tvättvatten tas bort i villkor 7. Tvättvatten från stallarna innehåller liten koncentration av växtnäringssämnen, då stallen sopas innan tvätt, och minimalt med gödsel spolats bort. Ammoniakavgång från tvättvatten är försumbar.

Sökandens beskrivning av verksamheten

Befintlig verksamhet

Sökande bedriver idag äggproduktion med 44 000 värphönsplatser. Tillståndet omfattar en produktion med 44 000 värphöns, 25 000 unghöns och fem hästar, totalt motsvarande 570 djurenheter. Sökande har inte tagit tillståndet i anspråk i de delar som avser unghönsproduktionen och inga övriga djur hålls för närvarande i verksamheten.

Sökande bedriver också växtodling på 256 ha åkermark, varav 30 ha utgörs av arrende. Inför växtodlingsåret 2022 tillkommer åtminstone ytterligare 36 ha i arrende. Växtföljden domineras av höstvetete. Övriga grödor utgörs av vårspannmål och höstraps. Potatis och morötter odlas på en mindre del av arealen.

Ansökt ändring

Sökande behöver lägga om produktionen från burhöns till system med frigående höns på grund av krav från äggbranschen. Övergången medför en möjlighet till ökning av djurantalet inom befintliga stallbyggnader. Totalt kommer produktionen då omfatta 50 000 platser för frigående värphöns.

Förutsättning för den planerade utökningen är att den ska ske inom befintliga stallbyggnader och gödsellager.

Vatten

Den huvudsakliga vattenförbrukningen utgörs av dricksvatten till djuren. Djurhållningen försörjs med kommunalt vatten genom enskild ledning/VA-förening. Vattenförbrukningen till hönsen beräknas efter utbyggnad öka med ca 660 m³ till omkring 5 500 m³ på årsbasis.

En egen vattentäkt som utgörs av en 32 m djup grävd brunn finns och används för tvätt av stallar. Vattenförbrukningen i samband med tvätt bedöms halveras från 65 till 30 m³ per år då övergången från system med burhöns till frigående system medför betydligt mindre inredning i behov av tvätt. Rengöring av stallar utförs med manuell varmvattenhögtryckstvätt för att spara vatten och undvika behov av rengöringsmedel.

Vattenbehovet för tvätt av fordon inom verksamheten uppgår endast till försumbara mängder.

Vattenförbrukningen är jämnt fördelad över tid då produktionen sker kontinuerligt.

Dusch, tvätt, WC och dricksvatten för personalen är i nuläget lokaliserad till verksamhetsutövarnas bostäder vilka också försörjs med kommunalt vatten.

Foder

Fodret i produktionen baseras i hög grad på egenproducerad spannmål. Utöver detta tillsätts koncentrat och kalk. Den totala foderkonsumtionen kommer att uppgå till drygt 1 680 ton per år.

Foderkök och silos för koncentrat är placerade inomhus, centralt inom anläggningsområdet. Befintligt foderkök och fodersilos kommer att nyttjas även efter utökning av produktionen.

Energi

Energiförsörjningen för befintlig såväl som planerad produktion utgörs med undantag för spannmålstorkning och transporter uteslutande av el. Reserv-el säkras genom ett stationärt dieseldrivet reservkraftverk.

Totalt uppgår energibehovet till ca 792 MWh i nuvarande verksamhet och det kommer att öka till ca 834 MWh efter ansökt ändring. Elanvändningen utgör drygt 50 %. Resterande del är diesel till maskiner (ca 35 %) och eldningsolja (ca 15 %).

De enskilt störta källorna till elanvändning är ventilation och foderberedning (155 respektive 93 MWh idag och 178 resp. 112 MWh i ansökt verksamhet). Stallen har mekanisk ventilation med fläktar reglerade mot stalltemperaturen. Ingen återvinning sker av den utventilerade värmen från stallen. Fodret torkas och lagras i en torkanläggning och transporteras till foderköket med en sluten kedjetransportör. Spannmålen behandlas i en mikrovågsanläggning där den värms till 85°C innan den mals i en skivkvärv och blandas med koncentrat.

Sökande har planer på att producera egen el genom installation av markbaserade solceller norr om anläggningsområdet. Solcellerna har potential att producera ca hälften av produktionens energibehov. Solceller innebär dock en stor investering. Genomförandet är avhängiga statliga stöd för att kunna motiveras ekonomiskt.

Det finns en liten oljepanna för upptorkning av stall efter tvätt på 60 kW och en torkpanna (eldningsolja) för spannmålstorkning 450 kW.

Planer finns för att ersätta eldningsolja med bibränslen genom att investera i en biokolspanna för uppvärmnings- och torkändamål. Företagskontakter har tagits och studiebesök genomförts. En biokolspanna eldas med förnybar resurs, träflis, och producerar beständigt biokol. Biokol kan spridas på åkermark, eller ingå som komponent i t.ex. planteringsjord. Biokol är ett sätt att binda in kol; bilda kolsänka, vilket är en samhällsnyttig klimattjänst. Tekniken är ännu alltför kostsam och därför kan ingen tidsplan utlovas för investeringen. Som frivilligt åtagande vill sökanden framlägga att då nuvarande pannor av någon anledning ska bytas ut, sker byte till anläggning som drivs av förnybart bränsle.

Verksamheten har i oktober 2020 utfört en energikartläggning med förslag på energiåtgärder på kort och lång sikt för den ansökta verksamheten. Därutöver lämnades även en rad generella rekommendationer. I det följande redogörs för föreslagna energiåtgärder och vilka åtgärder som redan utförts eller pågår.

De viktigaste åtgärderna på kort sikt

Typ av åtgärd	Status
Förbättra rutinerna för att släcka lampor eller montera rörelsevakter, förslagsvis i packrum och verkstad. Tumregel är att släcka lampor i utrymmen där man inte återkommer inom 5-10 minuter.	Utfört. Rörelsevakter är installerade i verkstad/maskinhall och installeras just nu i äggpackeri.
Byta ut konventionella lysrörsarmaturer mot armaturer med LED teknik i utrymmen med längst drifttid, dvs i packrum för ägg samt gårdsverkstad, trots relativt långa drifttider är payofftiden lång, investering lönsam först då befintliga armaturer är uttjänta.	Utfört. LED-armatur utbytt i verkstad/maskinhall, morotspackeri och utförs successivt i äggpackeri.
Se över möjligheterna att återvinna värme från kylaggregatet i det stora stallet, till exempelvis varmvatten eller värme.	Pågående. Undersöker i nuläget om värmemängden som genereras av äggkylanläggningen kan försvara investering i värmeväxlarenhet.
Då fläktarna i dagsläget styrs utifrån temperaturen i stallet och endast en fläkt är varvtalstyrd för att finjustera temperaturen så finns inga direkta effektiviseringsåtgärder att utföra.	Inga direkta effektiviseringsåtgärder fläktsystem aktuella, enligt energikartläggning.

De viktigaste åtgärderna på lång sikt

Typ av åtgärd	Status
Se över uppvärmningen av stallarna, gårdsverkstad, tork och morotspackeriets. Alternativen är en central biobränslepanna alternativt flera mindre jordvärmeanläggningar och fortsätta med olja till spannmålstorken. För att med högre precision kunna rekommendera ett alternativ till dagens system krävs en djupare kostnads och energianalys av de olika alternativen.	Pågående planering. Investera i en biokolspanna för uppvärmnings- och torkändamål. Tekniken är ännu alltför kostsam för företaget och därför kan ingen tidsplan utlovas för investeringen.
Installera solceller för att producera lokal elenergi som kan används på gården.	Pågående planering. Projektering för solcellsanläggning gjord. Investeringen är avhängig statliga stöd. Ingen tidsplan kan utlovas.
Se över möjligheten att installera värmeväxlingssystem på stallarnas ventilationssystem.	Frågan om värmeväxlingssystem på stallventilation är ännu inte utredd. Inom de närmaste två åren kommer frågan utredas.

Gödsel

Samtliga höns kommer gå i frigående system och all gödsel hanteras som fastgödsel.

Utgödsling sker två gånger i veckan med gödselband under inredningen samt med golvskrapor för underhåll av ströbädden. Efter utökning kommer gödselproduktionen uppgå till 1 515 m³ fastgödsel per år.

Krav om 10 månaders lagringskapacitet för gödsel innebär att det krävs minst 1 263 m³ lagringsvolym. Befintlig lagringskapacitet finns i ett gödselhus med väggar och tak och container som rymmer 1 440 m³ och en befintlig gödselbrunn på 900 m³. Endast fastgödsellagren kommer nyttjas för gödsellagring i samband med att inhysningssystemet ändras från burhöns till frigående höns.

Flytgödselbrunnen används för lagring av spillvatten från tvättning av stallarna. Tvättvatten från stallarna innehåller liten koncentration av växtnäringssämnen, då stallen sopas innan tvätt, och minimalt med gödsel spolats bort. Ammoniakavgång från tvättvattnet är försumbar. Därför kommer ingen täckning att ske av brunnen där tvättvatten lagras.

Den absoluta merparten av gödseln avyttras och lagringskapacitet finns även hos mottagaren. Cirka en tredjedel av gödseln avyttras kontinuerligt och då sker utgödsling i en container som när den är full transporteras den direkt till mottagaren. Ytterligare en tredjedel av den totala gödselmängden levereras till mottagaren med lastbil på vår och höst. Cirka en tredjedel av gödseln används i den egna växtodlingen.

Behov av spridningsareal för all stallgödsel finns inom företaget. Efterfrågan på höns gödsel är mycket stor och mottagare står i kö för att få tillgång till gödsel. Det finns därför inte behov av fleråriga avtal för att säkra avsättningen för gödsel. Istället skulle detta försvåra möjligheterna att få avsättning för gödseln till bästa möjliga marknadspris.

Ägaransvaret för gödseln övergår till mottagaren i samband med att gödseln lämnar gödselvårdsanläggningarna vid anläggningen. Den stora egna lagringskapaciteten möjliggör att hålla buffertkapacitet i gödsellagren i händelse av oförutsedda stopp i gödseldistributionen.

Kemikalier och bränsle

Kemikalieanvändningen är begränsad till nödvändigt underhåll (smörjolja, hydraulolja, transmissionsolja, motorolja, glykol), desinficering och pH-sänkning av vatten. Huvuddelen av service på maskiner utförs utomgårds på auktoriserad verkstad.

Bränsle används i form av eldningsolja och diesel. Eldningsolja förvaras i två befintliga cisterner på 3 m³ vardera och dessa är placerade inomhus på hårdgjort golv inom invallning. Diesel förvaras i 4 diesalcisterner (10+10+5+5 m³) som är placerade inomhus på hårdgjort golv inom invallning.

Samtliga cisterner är godkända och besiktigas enligt angivna intervall.

Avfall

Uppkomsten av avfall kopplad till djurhållningen är begränsad. Den största avfallskategorin är döda djur som uppgår till ca 1 500 kg per år. Kadaver förvaras i frysboxar i väntan på att de hämtas för destruktion. Foder hanteras uteslutande i bulk vilket minimerar användningen av emballage.

Transporter

De huvudsakliga transportmängderna kopplade till djurhållningen på verksamheten utgörs av foder in till anläggningen och gödsel och ägg ut från anläggningen. Ökningen av antalet transporter bedöms bli marginell med en ökning av ca 15 transporter eller 30 transportrörelser per år då produktionsökningen är begränsad och befintliga transporter kan utnyttjas med ökad fyllnadsgrad. Vid ändrad verksamhet bedöms antalet transportrörelser uppgå till 730 per år.

Transporterna sker på en egen väg ut till Länsväg 2578. Transporterna på länsvägen uppgår till mellan 1 001-2 000 transporter per dygn, de tunga transporterna till mellan 101-200. Ökningen av transporter bedöms därmed vara försumbar.

Släckvatten

Volymen släckvatten är svår att specificera, då det kommer an på vilken del av anläggningen som brandhärjas, och i vilken omfattning. Om det är en begränsad brand, som kan hindras med egen släckutrustning, kan uppsugningsmaterial användas för förekommande släckvatten, och sedan omhändertats uppsugningsmaterialet som avfall. Vid en större brand, och större släckvattensmängder, kommer företagets utrustning i form av två bandgrävmaskiner och en traktorgrävare utnyttjas för att bygga vallar som hindrar släckvatten från att nå dränering. Därefter kan företagets flytgödseltunna med

kapacitet om 10 m³ utnyttjas för att suga upp släckvattnet och tömma det i befintlig flytgödselbrunn för spillvatten som rymmer 900 m³.

BAT-slutsatser

Sökande bedömer att samtliga BAT-slutsatser uppfylls och anger bl.a. följande utsläppsvärden.

BAT	Enhet	BAT	Nuvarande produktion	Ändrad produktion
Utsöndrat kväve, motsvarande bästa tillgängliga teknik för värphöns	kg N/djurplats och år	0,4-0,8	0,71	0,55
Utsöndrat fosfor, motsvarande bästa tillgängliga teknik för värphöns	kg P/djurplats och år	0,04-0,19	0,15	0,12
BAT-AEL NH ₃ Burhöns Frigående	kg NH ₃ /djurplats och år	0,02-0,08 0,02-0,13	0,087 -	- 0,12

Statusrapporten

Då det av utredningen framgår att de potentiellt miljöfarliga ämnena som används i verksamheten hanteras i så liten mängd eller på ett sådant sätt att en spridning till mark och vatten i området kan uteslutas, bedöms en vidare kartläggning av ämnenas farlighet inte behövas. Vad gäller ammoniak förekommer det aldrig i koncentrerad form utan späds ut i luft redan vid avgång från gödsel och djur för vidare spädning i ventilation och omgivande luft. Sökanden beslutar med ledning av ovanstående utredning att en statusrapport inte behöver upprättas för området.

Den lilla miljökonsekvensbeskrivningens innehåll

Verksamheten är belägen i utpräglad landsbygd norr om Lidköping. Platsen har vid tidigare tillståndprocesser konstaterats vara lämplig med hänsyn till miljöbalkens mål och hushållningsbestämmelser. Planerad utökning sker inom befintliga stallar vilket borgar för att utökningen kan ske med minsta möjliga intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Avstånden till närmaste bostäder är över 500 meter.

Verksamheten omfattas inte av några detaljplaner och verksamheten är förenlig med gällande översiktsplan.

Nollalternativet

Övergången från system med burhöns till frigående system är föranledd av att uppköpare av ägg inte längre kommer att köpa ägg från burhöns. Ett byte av system utan att kunna utnyttja möjligheterna till en högre beläggning skulle innebära försämrad lönsamhet och påverka företagets framtida utvecklingsmöjligheter negativt.

Områdesskydd

Hela området utgörs av ett riksintresse för försvaret pga. flygflottiljen Såtenäs. Inget i den planerade verksamheten berörs dock av riksintresset. Området utgör

också riksintresse för kulturmiljön och det rörliga friluftslivet. Den planerade verksamheten innebär dock inte någon negativ påverkan på riksintresset. Verksamheten bidrar istället till att bibehålla odlingslandskapet som ligger till grund för riksintresset.

Området hyser en rik kulturmiljö vilket inte minst visade sig när bronssköldar hittades vid plöjning. Dessa nu mer riksbekanta bronssköldarna visas på Länsmuseet i Skara. På gårdsområdet vid Fröslunda finns ett minnesmärke från 1700-talet för riksrådet Greve Clas Ekeblad.

De skyddsvärden ur naturvårdshänseende som är aktuella inom området består av objekt utgörs av skyddsvärda ängs- och betesmarker, varav två även pekats ut som regionalt värdefulla. Den utökade planerade verksamheten bedöms inte påverka dessa området.

Miljökonsekvenser

Lukt uppkommer normalt sett från djurstallar, gödsellager och hantering av gödsel. Lukt kan även uppkomma från lagring av kadaver. Den förhärskande vindriktningen i området är sydvästlig vilket gör att luftströmmar med eventuell lukt framför allt når områden nordost om anläggningen där bebyggelsen är sparsam. Utsläppsförhållandena för frånluft från djurställen optimeras genom att frånluftsdonen är placerade ovanför taknivå.

Stallgödselspridningen på egen areal sprids på hösten (80 %) inför höstsådd och i samband med vårbruket (20 %) inför vårsådd. All gödsel bredsprids och brukas ned omgående efter spridning.

Spridningsförlusterna vid bredspridning av fastgödsel på hösten och omedelbar nedbrukning uppgår till ca 20 % och vid spridning på våren till ca 15 %. Genom att bruka ner gödseln snabbt och effektivt så minskas utsläppen.

Förlusterna av kväve till luften från verksamheten beräknas med utgångspunkt i kväveinnehållet i fodret, stall- och gödselsystem samt spridningstidpunkt och -teknik. Förlusterna av kväve med andra kväveinnehållande gaser som lustgas är i sammanhanget försumbara. Förlusterna av ammoniak är intimt förknippade med luktavgång från djurhållning och gödsel då de i stor utsträckning påverkas av samma faktorer.

Åtgärderna för att minska avgång av ammoniak är desamma som för lukt och redogörs för ovan. Förutom dessa åtgärder påverkar även foderstaten innehållet av kväve i gödseln och därmed risken för ammoniakavgång från stall, gödsellager och vid spridning av gödsel. Sökandes ambition med optimerad utfodring och ett gott hälsoläge i besättningen bidrar därmed också till mindre miljöpåverkan genom ammoniakavgång.

Påverkan på vattenförhållandena

Det finns ingen grundvattenförekomst av allmänintresse i närområdet och inte heller några enskilda brunnar. Området försörjs med kommunalt vatten via vattenförening.

Vattentäkten som används för tvättning av stallar utgörs av en 32 meter djup grävd brunn. Brunnen är lokaliserad ca 250 meter sydväst om anläggningsområdet.

Uttaget från den enskilda brunnen är mycket litet och uttaget i denna brunn påverkar inte grundvattnet i området.

Fröslunda ligger inom Vänern – Kävelstockens avrinningsområde. Närmaste vattenförekomst är Kvävelstocken i Norr. Kävelstocken uppnådde otillfredsställande ekologisk status vid senaste bedömningen av vattenmyndigheten. *”Växtplankton är utslagsgivande för bedömningen”, vilket är ett tecken på problem med övergödning. Vattenförekomsten har också problem med att Vänern regleras på ett sätt som är negativt för växter och djur inklusive fiskbestånden. Vattenförekomsten saknar naturliga vattenståndsvariationer och strandmiljöer som är beroende av perioder av högvatten/lågvatten växer igen. Fiskar och andra vattenlevande djur kan dessutom inte vandra naturligt till de flesta av de större vattendragen till Vänern och i utloppet Göta älv. Dammar hindrar fiskar att vandra till tillflöden och Göta älv för lek, uppväxt och födosök.”*

Kävelstocken uppnådde inte heller god kemisk status på grund av förhöjda halter av PBDE och kvicksilver. Båda ämnena utgörs av ämnen där undersökningar indikerar att gränsvärdet överskrids i alla ytvatten i Sverige och bedömningen är resultatet av en nationell extrapolering.

Ammoniakavgångens påverkan på vattendragen i området är beroende av ett flertal faktorer, varav deposition direkt på vattenytan i vattendragen bedöms som försumbar. Kvävedeposition på markytan i närområdet kan antingen tas upp av växtligheten, lagras i marken eller bidra till utlakning till yt- eller grundvattnet.

Om vi räknar högt och antar att all ammoniak från djurhållningen deponeras inom 50 km från anläggningen. (källor inom föregångaren till Greppa Näringen anger 50 % inom 50 km), motsvarar det maximalt 8 845 kg N (stallförlust + lagringsförlust i stallbalans).

$8\ 845/785\ 398\ \text{ha} = 0,011\ \text{kg N/ha}$ som tillförs omgivande mark. Den naturliga kvävedepositionen enligt statistik för Lidköpings kommun (Greppa Näringen) är ca 5 kg N/ha. I detta sammanhang bedöms den ökade kvävedeposition som verksamheten ger upphov till i området ha en försumbar inverkan.

Det är heller inte otvetydigt vilken betydelse kvävetillförseln har på övergödningen av vattendragen i området då fosfor utgör den begränsade faktorn i inlandsvatten och ligger till grund för klassningen av övergödningensstatus inom ramen för vattendirektivet.

Yttranden från myndigheter och enskilda i sammanfattning

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen tillstyrker att tillstånd ges för fortsatt- och utökad djurproduktion.

Länsstyrelsen gör bedömningen att vattenverksamheten inte omfattas av tillståndsskyldighet eller anmälningsplikt. Bortlett grundvatten får dock inte användas till annan verksamhet, exempelvis bevattning av grödor, då sådan användning inte är undantagen tillstånds- eller anmälningsplikt.

Med åtagande och villkor för hantering och spridning av organiska gödselmedel så bedömer länsstyrelsen att den ansökta verksamheten inte kommer försvåra möjligheterna att uppfylla miljö kvalitetsnormen för aktuella vattenförekomster. Därmed finns inget hinder för att tillåta den ansökta verksamheten.

Länsstyrelsens uppfattning är att sökande bör arbeta med att byta ut fossila bränslen för torkanläggning, uppvärmning och till drivmedel för traktorer och övriga maskiner mot fossilfria alternativ på sikt. Länsstyrelsen anser inte att detta bör regleras i direkt villkor men att det ska finnas ett villkor om att sökande ska upprätta en energiplan som lämnas in till tillsynsmyndigheten och att tillsynsmyndigheten har delegation att fatta ytterligare villkor gällande energiplanen och åtgärder i denna.

Länsstyrelsen delar sökandes förslag att villkor 3 kan tas bort vad gäller utsläppen av ammoniak då det redan regleras i och med gällande BAT-slutsatser.

Vad gäller villkor 5 så ska det som rör fastigheten Teglunda 1:1 strykas ur villkoret då ingen djurhållning sker på denna fastighet i enlighet med sökandes förslag.

Vad gäller villkor 7 som reglerar att tvättvatten från stallar ska lagras i en behållare med tak anser länsstyrelsen att detta är ett för hårt villkor med tak som inte är nödvändigt. Stallarna sopas rena från gödsel innan de tvättas. Tvättvattnet innehåller mycket små mängder gödsel så kravet på tak för att minimera avgången av ammoniak är inte skäligt.

Länsstyrelsen anser att följande specifika villkor bör meddelas för verksamheten.

- Verksamhetsutövaren ska fortlöpande och systematiskt arbeta med energieffektivisering av verksamheten med fokus på att byta ut fossila bränslen. Som stöd för detta arbete ska en energiplan finnas och följas. Planen ska ges in till tillsynsmyndigheten senast ett år efter att tillståndet har tagits i anspråk eller den senare tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer. Planen ska uppdateras minst vart femte år om inte tillsynsmyndigheten bestämmer annat.
- Länsstyrelsen anser att Miljöprövningsdelegationen bör överlåta åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende energihushållningsåtgärder i samband med energiplanen

Miljö- och hälsa, Lidköpings kommun

Miljö- och hälsa, som är tillsynsmyndighet, har inte haft några synpunkter på ansökan.

Sökandens bemötande av yttrandena

Sökande har mottagit yttrande med villkorsförslag för tillståndssökt verksamhet från Länsstyrelsen. Sökanden anser att förslagen är acceptabla och har inget att ytterligare kommentera.

Motiveringen till Miljöprövningsdelegationens beslut

Är det lämpligt med en begränsad prövning av ändringen?

Ett ändringstillstånd enligt 16 kap. 2 a § miljöbalken innebär att tillståndet begränsas till att enbart avse ändringen av en miljöfarlig verksamhet i stället för att omfatta verksamheten som helhet. I förarbetena till bestämmelsen (prop. 2004/05:129 s. 62 f.) sägs att det är en lämplighetsfråga i vilka fall en begränsad prövning ska kunna ske. Förutom ändringens omfattning och miljöpåverkan samt dess betydelse för verksamheten som helhet har ett antal andra faktorer betydelse. Sådana är exempelvis hur lång tid som förflutit sedan grundtillståndet meddelades, om flera ändringstillstånd eller förelägganden meddelats tidigare, hur snabb den tekniska och miljömässiga utvecklingen är i branschen, vilka förändringar som skett i företaget och dess omgivning sedan grundtillståndet samt omfattningen av de miljöstörningar som förekommer.

I regel bör ändringen vara mindre och väl avgränsad för att ändringstillstånd ska kunna ges. Mot bakgrund av vad som har framkommit i ärendet menar Miljöprövningsdelegationen att ändringen, som den beskrivs i ansökan och den lilla miljökonsekvensbeskrivningen, är avgränsad på ett lämpligt sätt och att prövningen därmed kan begränsas till att enbart avse ändringen.

Är statusrapporten tillräcklig?

Den verksamhet som ansökan omfattar är en industriutsläppsverksamhet och då ska ansökan innehålla en statusrapport som beskriver nuläget i mark och grundvatten. Enligt 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen (2013:250) krävs dock inte en statusrapport om risken är liten för att verksamheten medför föroreningsskada inom det område där verksamheten bedrivs eller avses att bedrivs. Miljöprövningsdelegationen bedömer att risken är liten för att den verksamhet som ansökan omfattar medför föroreningsskada. Därför krävs ingen statusrapport i detta fall.

Är ändringen tillåtlig?

Allmänt om lokaliseringen

Ändringen föranleds av att inredningen i stallarna byts ut vilket innebär att fler värphöns ryms inom befintliga stallbyggnader. Befintliga gödsellager, foderanläggning m.m. är tillräckliga för utökningen. Djurhållning på Teglunda 1:1 har aldrig påbörjats och hållande av andra djur sker inte heller vilket innebär att omfattningen efter ändringen blir totalt sett mindre än om grundtillståndet tagits i anspråk fullt ut.

Det har inte framkommit synpunkter från tillsynsmyndigheten att en utökning på platsen är olämplig. Det har heller inte framkommit synpunkter från närboende eller på något annat sätt, att den verksamhet som hittills bedrivits på platsen sedan grundtillståndet togs i anspråk är olämplig eller skulle medföra olägenheter för omgivningen.

Medför ändringen att miljö kvalitetsnormerna kan följas?

Djurhållning innebär att stora mängder växtnäring i den producerade stallgödseln ska hanteras. Felaktigt hanterad kan delar av växtnäringen lakas ut eller rinna av till vattendrag med övergödning som följd. Mot bakgrund av att tvätt- och spolvatten från stallar samlas upp i en tät lagringsbehållare, att tillräckliga lager för stallgödsel finns som har väggar och tak samt att ingen lagring av stallgödsel i stuka på fält får förekomma, så bedömer Miljöprövningsdelegationen att miljö kvalitetsnormerna för vatten kan följas.

Vilken omfattning ska ändringstillståndet ha?

Eftersom det är höns hållningen som omfattas av tillståndsplikt och att det i dagsläget inte hålls andra djur inom verksamheten är det lämpligt att de fem hästar som finns reglerade i grundtillståndet tas bort. Hållande av fem hästar är inte en tillståndspliktig eller anmälningspliktig verksamhet. Det finns inget hinder att i framtiden hålla andra djur i en omfattning som inte är anmälningspliktig eller tillståndspliktig.

Vilka villkor behövs för ändringstillståndet?

Med anledning av sökandens villkorsförslag, remissinstansernas synpunkter och sökandens bemötande gör Miljöprövningsdelegationen följande överväganden när det gäller villkor för den ändrade verksamheten.

Villkor 27 och delegationsvillkor D1 om energi

Länsstyrelsen föreslår ett nytt villkor för energihushållning. Sökanden har inte motsatt sig förslaget.

Länsstyrelsen har föreslagit ett villkor med fokus att byta ut fossila bränslen. Energieffektivisering handlar dock om mer än bara fossila bränslen varför Miljöprövningsdelegationen justerar Länsstyrelsens villkorsförslag något.

Verksamheten använder i dag fossila bränslen i form av eldningsolja för upptorkning av stall efter tvätt, spannmålstorkning och enligt energikartläggningen även för bevattningspumpar. Sökanden har tittat på en biokolpanna som alternativ men uppger att tekniken är för kostsam. Någon redovisning av investeringskostnad i relation till minskade utsläpp av fossil koldioxid eller energibesparing i Wh per år har inte redovisats. Däremot finns beräkningar att investera i solceller där payoff-tiden har beräknats till 17 år.

Därutöver används diesel till traktorer och övriga maskiner. Även om fullgoda fossilfria alternativ inte ännu är tillgängliga för alla typer av verksamhetsfordon är det viktigt att löpande arbeta med frågan och identifiera de områden där förbättringar kan ske. Det finns ofta stora såväl miljömässiga som ekonomiska vinster att hämta vid ett löpande energieffektiviseringsarbete.

Av villkoret framgår att verksamheten ska arbeta fortlöpande och långsiktigt med energieffektiviseringar samt sträva mot att minska användningen av fossila bränslen. Vid nyinvesteringar i verksamheten och maskinparken bör därför i första hand fossilfria alternativ beaktas. Som underlag för det löpande arbetet ska en åtgärdsplan tas fram som ska lämnas in till tillsynsmyndigheten och planen ska sedan uppdateras minst vart femte år.

Den kartläggning som har gjorts är en bra grund till åtgärdsplanen men en sådan ska även innehålla uppgifter för varje föreslagen åtgärd om energibesparing (Wh/år), kostnad, teknisk livslängd och tidplan för genomförande.

För att åtgärderna i den framtagna planen ska genomföras behöver tillsynsmyndigheten ges möjlighet att föreskriva om skäliga åtgärder som framkommer av åtgärdsplanen. Med skäliga avses sådana åtgärder som är enkla att genomföra, är möjliga att genomföra med hänsyn till risker och påverkan på produktionen samt har en skälig pay-off tid.

Upphävande av villkor 3

Sökande yrkar på att regleringen i villkor 3 kan tas bort vad gäller utsläppen av ammoniak då det redan regleras i och med gällande BAT-slutsatser. Remissinstanserna har inte haft någon annan åsikt.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att grundtillståndet gavs för ca 7 år sedan. Villkor 3 i grundtillståndet anger ett begränsningsvärde för ammoniakutsläpp i gram per djurplats och år. Sedan dess har nya BAT-slutsatser beslutats för intensiv uppfödning av fjäderfä och grisar i EU-kommissionens genomförandebeslut (EU) 2017/302. BAT-slutsatserna offentliggjordes i februari 2017. Det finns en BAT-slutsats med begränsningsvärde för ammoniakutsläpp från stallar, så kallad BAT-AEL.

Sökande har redovisat i stallbalansberäkningar att verksamheten, även vid övergång till frigående hönhållning, underskrider gränsen för gällande BAT-AEL. Miljöprövningsdelegationen anser inte att det finns skäl till någon ytterligare reglering av ammoniakutsläppet än vad som redan framgår av beslutade BAT-slutsatser. Därför kan villkor 3 upphävas. Efterlevnad av BAT-slutsatserna ska redovisas årligen i samband med miljörapporten.

Ändring i befintligt villkor 5

Eftersom ingen verksamhet startat upp eller planeras startas upp på fastigheten Teglunda 1:1, så kan stycke två som reglerar gödselhuset på Teglunda 1:1 tas bort ur villkoret så att de överensstämmer med aktuell verksamhet i enlighet med sökandens yrkande. Remissinstanserna har inte haft någon annan åsikt.

Ändring i befintligt villkor 7

Villkor 7 reglerar att det ska finnas tak på behållare som används för lagring av tvättvatten från rengöring. I och med övergången till enbart frigående höns kommer stallarna gödslas ut och sopas rena från gödsel innan de tvättas. Tvättvattnet innehåller då bara små mängder gödsel varför kravet på tak för att minimera avgången av ammoniak är onödigt strängt och kan strykas i enlighet med sökandens yrkande. Remissinstanserna har inte haft någon annan åsikt.

Skulle däremot andra organiska gödselmedel som t.ex. flytgödsel lagras i brunnen så gäller 5a § i Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring.

När ska den ändrade verksamheten ha satts igång?

Då verksamheten redan är pågående och produktionsökningen sker i befintliga stallar så anser Miljöprövningsdelegationen att ingen tid för igångsättning behöver anges.

Övriga överväganden

Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är uppenbart att det begränsade uttag av vatten från en grävd brunn som används för tvätt av stallar inte skadar vare sig allmänna eller enskilda intressen. Vattenverksamheten är därmed inte tillstånds- eller anmälningsplikt enligt 11 kap. 12 § miljöbalken.

Sammanfattande bedömning

Förutsatt att de föreskrivna villkoren iakttas anser Miljöprövningsdelegationen sammanfattningsvis att den ändrade verksamheten går att förena med målen för miljöbalken, de allmänna hänsynsreglerna och en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna. Därför ska ändringstillstånd ges.

Annat som verksamhetsutövaren har att förhålla sig till

Vad krävs om verksamheten ska ändras?

Om verksamheten ska ändras kan det krävas ett helt nytt tillstånd, ändringstillstånd eller anmälan till tillsynsmyndigheten (se 1 kap. 4 och 11 §§ miljöprövningsförordningen [2013:251]).

Vad krävs om verksamheten tas över av någon annan?

Om verksamheten överläts till någon annan fysisk eller juridisk person ska den nya verksamhetsutövaren snarast möjligt upplysa tillsynsmyndigheten om det (se 32 § förordningen [1998:899] om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd). Om det behövs en säkerhet för att tillståndet ska vara giltigt, måste den nya verksamhetsutövaren ställa en egen säkerhet som Miljöprövningsdelegationen ska godkänna.

Vem har ansvaret om verksamheten skadar miljön?

Om verksamheten medför miljöskador, till exempel föroreningar, eller olägenheter för miljön är det i första hand verksamhetsutövaren som är ansvarig för att avhjälpa skadorna eller olägenheterna. Den som äger eller brukar en fastighet ska genast underrätta tillsynsmyndigheten om det upptäcks en förorening som kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. (Se 2 kap. 8 § och 10 kap. miljöbalken)

Andra bestämmelser gäller parallellt med tillståndet

Detta tillstånd innebär inte att verksamhetsutövaren slipper krav som följer av andra bestämmelser, exempelvis enligt 11 kap. miljöbalken om vattenverksamhet, kulturmiljölagen (1988:950) eller plan- och bygglagen (2010:900). Det kan handla om att det också är nödvändigt med tillstånd till eller anmälan av vattenverksamhet, eller bygglov. Exempel på andra förordningar och föreskrifter som gäller vid sidan av detta tillstånd är

- förordningen (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket
- Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring

- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2006:84) om befattning med animaliska biprodukter och införsel av andra produkter, utom livsmedel, som kan sprida smittsamma sjukdomar till djur
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 av den 21 oktober 2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002 (förordning om animaliska biprodukter)
- djurskyddslagen (2018:1192) och djurskyddsförordningen (2019:66)
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2018:3) om cisterner med anslutna rörledningar för brandfarliga vätskor

---

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län. I beslutet har Sabine Lagerberg, ordförande, och Marika Lundmark, miljöszakunnig, deltagit. Ärendet har beretts av Robert Ernstsson, miljöhandläggare.

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Så här överklagar ni Miljöprövningsdelegationens beslut

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar ni med vanlig post är adressen Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 25 juni 2021**.

Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna (till exempel Naturvårdsverket, Länsstyrelsen eller kommunens miljönämnd), ska överklagandet dock ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska ni ange

- ert namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut ni överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt
- hur ni anser att Miljöprövningsdelegationens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

Bilaga

Karta över verksamhetsområdet

Sändlista

Externt

- Naturvårdverket, registrator@naturvardsverket.se
- Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se
- Länsstyrelsen/Enheten för miljötillsyn, miljoskydd.vastragotaland@lansstyrelsen.se
- Miljö- och hälsa, Lidköpings kommun, miljohalsa@lidkoping.se
- Jordbruksverket, jordbruksverket@jordbruksverket.se
- Aktförvararen i Lidköpings kommun, kommun@lidkoping.se

Internt

- Sabine Lagerberg
- Marika Lundmark
- Robert Ernstsson
- Monica Lind
- Katja Almqvist
- Elisabeth Lindqvist Tärneld

Karta över verksamhetsområdet

1. Hönshus
2. Äggpackeri, kylrum, personal- och verkstadsutrymmen
3. Gödselvårdsanläggningar
4. Flytgödselbrunn
5. Foderfabrik
6. Tork
7. Eldningsolja
8. Fodersilos
9. Verkstad
10. Diesel och oljebod
11. Maskinhall
12. Potatislager
13. Vattentäkt